

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
amint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.

Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyültér scra 1 korona.

A termés hatása.

Évről-évre aggódva várja a gazda az aratás idejét. Sok kérdésnek megoldása függ attól; a termés a jövő eredményeinek biztosítója. Már sok-sok év óta egyéb sem hangzik el panasznál. Igazi jó termésünk, mely kielégitené a gazdát, betöltené lelke vágyát, reményre jogosítaná a kétségbeesőt, valóra váltana anynyi meg anynyi tervet, — már évek óta nem volt.

A sok panaszhoz járult a gazdasági tervek meddősége, a céltalan iparkodás, hisz a termés által elért eredmény alig futotta az elmúlt idők adósságait, alig volt képes kielégíteni egy és más szükséges hiányt; újabb kísérletezésekről, újabb beruházásokról szó sem lehet. Nem volt mód a nemzetgazdaság, az ipar és kereskedelem terén felmerült újítások némi beszerzésére; a rozoga eke, a megsérült cséplőgép, épen csak hogy kiigazításra szorult.

Ez évben, mint a beérkezett gazdasági jelentések tanúsítják, a gazdasági eredmény kedvezőbb, az elért siker nagyobb, mint az eddigi években. Ha nem is váltotta be a vérmes reményeket, mégis kétségtelen, hogy helyenkint nemcsak jó, hanem igen jó termést is elértünk.

S ennek hatása alatt természetesen megindul a mozgalmas élet. A földbirtokos, ép úgy mint a kisbirtokos, a köznép, a mezei munkások ezrei, mert már azon vannak, hogy felváltsák az ég áldását. Benépesülnek az országutak, nehéz társzekererek viszik a gabonát szerte-mindenfelé és alig néhány hét alatt forgalomba jön az új gabona.

Kétségkívül, hogy e téren ez évben torlódás fog beállani a vidék piaczaiban. Hisz hányan várják, hogy végre pénzmaghoz jutva, valóra váltsák szándékaikat. S ezzel megindul a gabonának illő árban való értékesítésének nehézsége.

Ezzel első sorban a kisbirtokosoknak kell megküzdeniök, hisz a világpiac a nagy termelő árait úgy is eléri. S ezért akarunk e helyen utalni arra, hogy a vidéki kisebb pénzintézetekre mily fontos, mily nagyérdemű feladat vár egyuttal, sőt nemzetgazdasági szempontból az e téren való teendő, azonos a hazafias misszióval is.

E pénzintézeteknek kell elhárítani azt a veszélyt, mi a termés rögtöni értékesítése által beállhat és lehetővé kell tennie, hogy az árak megszilárdulását a kisbirtokos nyugton bevárhassa. S ezzel csak maguknak

is tesznek szolgálatot, mert olcsóbb kölcsönök nyújtása által, közvetve betétállományuk is gyarapodik, mert a termelők csak kis részben használják fel majd az új tőkét.

Igy lesz mód az adóhátralékok törlesztésére, a váltótartozások lerovására és a kiscgazda várhat emellett majd őszig, míg jobb árak mellett nagyobb nyereséggel adhatja el gabonáját. Így beállana a nyomasztó helyzet apadása.

Nagy feladat vár ez évben a kisbirtokos osztály tehermentesítésére vonatkozó törekvések érdekében is. Erélyes intézkedések sokat lendíthetnek ezuttal a kérdés megoldásán, miáltal elősegítik majd az újabb beruházásokat. Lidércnyomástól szabadítják meg a gazdaközöniséget, mely oly epedve várta a jobb idők elérézését.

Ennek következménye lesz a föld értékének emelése is és nagyobb lesz a vételkedv. Ez által módjában lesz több takarékpénztárnak tudni a múlt évek hatása alatt össze vásárolt jelzálogos kölcsönökkel megterhelt ingatlanokon.

Többet várhatunk a jövőben az iparfejlesztéstől is, ép úgy a helyi érdekű vasutak több vajudó kérdésének megoldását is remélhetjük, öntöző csatornákkal kapcsolatban. Természetesen egyszerre mindez nem oldható meg, de hogy minden téren fellendülés várható, az bizonyos.

TÁRCZA.

Vág partján.

Mint a játszi gyermek vidám kacagása
Vad virágos réten,
Ugy hangzott a futó Vágnak csobogása
Verőfényes délen.
Ott ültünk hűsében hullám mosta fának,
Susogó lombjai felénk borulának
Kedvesen, gyengéden.

Ajakunk néma volt, csak a szívünk dobbant
Szent hevében égve;
Szemünkben a sejtés bűvös lángja lobbant,
Mint meteor fénye.
Édes varázsába zárt a szent természet
Mefogta lelkünket, végleg megigézett
Bűbajos fensége.

Erdő fedte hegyek fenyves koronája,
Illat árját küldte,
Elhozta a szellő, mely a fenyvest járja,
Gyors szárnyon repülve.
Körül czirógatta hevülő orcánkat,
Lelkünk megrészegült, szívünkben tuláradt
Az érzelem üdve.

A ránk boruló ég szüztiszta azúrja
Mosolyogni látszott;
Kíváncsi napsugára lombon átbujva —
Fürteiben játszott.

Folyó parti virág fájón irigykedve
Hütelén napsugár csalfaságot leste
És meghalni vágyott.

Szép volt a természet ragyogó pompája,
De te még sokkal szebb
S csak téged néztelek édes szép leányka,
Nem a természetet.
Feléd vont lelkemnek törhetetlen vágya
S egy csókot leheltem bársonyos hamvára
Édes kis kezednek.

Tószegi.

Tudományos kutatás.

A m. kir. Belügyminister a következő körrendeletet adta ki, melynek ismertetését szükségesnek tartjuk.

A magasabb légkörben való tudományos vizsgálódás céljából felbocsátott léggömbökkel leszállásukkor való mikénti elbánás tárgyában. — (Valamennyi vármegyei, és városi törvényhatóságnak.) A magasabb légköröknek tudományos kutatása céljából Európa majdnem valamennyi államában időnként kisebb, vagy nagyobb léggömbök bocsátatnak fel, melyek oly készülékekkel vannak ellátva, melyek a hő mérseket, a nedvességet stb. egy befektetett papírlapra önműködőleg feljegyzik. — A legközelebbi években minden hős első esütörtökén, ezenkívül pedig alkalmilag más napokon is ilyen léggömbök bocsátatnak fel, egy idejűleg Angliában, Franciaországban, Elzász, Lotharingiában, Bajorországban, Ausztriában, Orosz or-

szágban és Törökországban, a léggömbök, a kir. meteorológiai intézet, aeronautikus observatoriuma részéről, a Berlin mellett levő tegeli lőtérben bocsátatnak fel; ennelfogva a léggömb, műszerek és minden tartozéka kincstári tulajdon.

Mint hogy ezen léggömbök csak készülékeket visznek magukkal, ember azonban nincs velük, fel kell tenni, hogy azokat ha értelmes emberek találják meg, czélszerű módon, megőrizni és visszaküldeni fogják. Hogy tehát a lakosoknak lehetővé tétessék, hogy ezen fontos, minden művelt államban gyakorolt kísérletezéseknél, szakszerűen közre működhessenek, a szóban lévő léggömbökkel leszállásuk, s feltalálásuk alkalmával leendő mikénti elbánásra vonatkozólag közhírre tétel végett a következőkről értesitem, a törvényhatóságot:

1. A műszerek felvitelére többnyire gázzal töltött léggömbök, néha azonban sárkányok is használatnak, melyek aczél sodronnyal vannak ellátva, és a melyeknek felszállása a szél ereje által idéztetik elő. A léggömbök vagy szövettől vagy gumiból vagy papirosból készülnek. Alul nyílásuk van, amelylyen át a gömb ovatos nyomkodásával a gázt ki lehet üríteni főképp könnyen akkor, ha a nyílást felfelé fordítjuk.

A papiros léggömbök melyeknek burka magába véve értéktelen, elszakítás által könnyen kiüríthetők. Ezen eljárásnál azonban magától érteendőleg minden nyílt tűz: (szivar, pipa, gyufa és más egyéb) a legnagyobb gondossággal távol tartandó, mivel a gáz könnyen felrobbanhat. A szövet, vagy gumi léggömbök, a legnagyobb vigyázattal kezelendők, s ennelfogva például a fák-ról lehetőleg megsértés, (rongálás) nélkül veendő

A király születés napja.

Hetvenkettedik évét töltötte be ősz uralkodónk e hó 18-án, népeinek hűséges szeretetében, hódoló tiszteletében.

E napon fényes hálaadó isteni tisztelet tartott róm. kath. templomunkban, melyen ft. Léway Mihály apát, esperes plebános pontifikált. Jelen volt a tiszti kar, Reinle János kapitány, század parancsnok vezetése alatt, a főszolgabírói hivatal teljes számban, Teszary László főszolgabíró, Ferencz József rend lovagja vezetésével, Temesközy Gerzson, m. kir. állami anyakönyvvezető, Kássa Sándor állami járási állatorvos, Dr. Hirn Márton honvéd főorvos, Felber István s. lelkész, tábori lelkész, az előjáróság és tanács, kivonult továbbá az egész század díszben, cserleveses esküvel, Fehér Elek hadnagy vezénylete alatt, három pompás sortűzzel emelve az ünnepély méltóságát.

A mise alatt Rithnovszky Antal kántor gyönyörűen énekelte el a király Hymnust s mise vegeztével Kölcsey magyar Hymnusát.

Délben ft. Léway Mihály apát díszében adott a plebánián, melyen jelen voltak: Autos Béla nagybirtokos, kegyúri tag, Battik Ármán, Felber István s. lelkész, Goldschmied Lipót izr. hitközségi elnök, Dr. Halmi Adolf közsegi orvos, Komáromy József tanácsnok, Ney Géza szolgabíró, Palásti Pál bíró, Papp Péter jegyző, Reinle János kapitány, Rithnovszky Antal kántor, Sivó Jenő és Sivó Miklós nagybirtokosok kegyúri tagok, Schlosser László igazgató-tanító, Teszary László főszolgabíró és Temesközy Gerzson állami anyakönyvvezető.

Elmaradásukat kimentették: Dudás József polg. isk. igazgató, Máthé József főjegyző, Nt. Szánthó Elek ev. ref. lelkész, Dr. Blumgrund Naftali rabbi, Neppel Ferencz közbirtokossági elnök, Dr. Györgyi József járási főorvos, Lukács Gyula gyógyszerész, Gaál Gyula nagybirtokos kegyúri tag.

Az első felköszöntőt ft. Léway Mihály apát, a vendéglátó főpap mondotta a királyra, gyönyörűen apoteozálva e három jelszót: Isten, Király, Haza! E három jelszóban éltetve a jóságos királyt; azokat, kik Isten dicsőségére, a haza boldogságára világos elmével, erős karokkal munkálkodnak. A beszédet állva hallgatták meg a jelenlevők, lelkesen eljenezve a főpap fekkölt szavait.

Azután Teszary László emelkedett szólásra, lelkes szavakban méltatva a főpap egyházi, társadalmi és hazafias munkálkodását, végül Abony város közönsége nevében éltette a köztiszteltben és szeretetben álló lelkipásztor, ki is ismételtén felszólalva örömeinek adott kifejezést, hogy szerény munkálkodása, mint a haraszt között nyíló ibolya, figyelmet keltett, a mit még fokozott mérvben

le. Az ezen czélra használt sárkányok alakja négy szögletes, nyitott fapálcákból álló szekreny, melyet részben gyapju szövet von be. Előfordul néha, hogy a sárkányon még egy hosszú aczel-sodrony is van; ez esetben ha valószínű, hogy a sodrony egy erős áramu villany vezetékkel érintkezésbe jöhet, a sodronynak pusztá kézzel való megfogása, vagy fedetlen testrésszel való megérintése gondosan kerülendő; s a veszély elhárítása czéljából a kezek szárazkendővel csavarandók be. Kerülni kell továbbá a nagyon törekeny sárkány-nak minden szükség nélküli rongálását.

2. Ha a léggömb vagy sárkány erős szél mellett, még gyorsabb mozgásban van, úgy megállításhoz minden elővigyázat megteendő, hogy ne rongáltassék, s az által megsérüljön. A mozgás megakadályozása czéljából legajánlatosabb, a lecsüngő köteleket gyorsan egy szilárd czövek vagy fa köré csavarni.

3. A léggömbön vagy sárkányon lévő eszközöknek és műszereknek különös értékük van, minélfogva azok a legkiválóbb elővigyázattal kezelendők, mielőtt a fém-papírossal befedett kiskosárka, melyben a készülék van, a levegőben megfogható, vagy ha az a földön vagy egy fán függve találatik minden belső érintés nélkül levágandó, és nagy óvatossággal kinyitandó, s ha lehetséges esőtől is védett helyre teendő. Ha a kosárkán még különös utasítások is volnának elhelyezve, úgy azok rögtön végrehajtandók, például ha kéretik, egy különösen megjelölt zsinór addig húzandó még egy rugó elcsattan, minek az a czélja van, hogy a korommal befeketített papirosra tör-

fog kifejteni a baza, a közjölét felvirágoztatásáért.

Élteti vendégeit, mint városunk községének, minden rétegeből jelenlevő képviselőit.

Örömteljes éjlenzés honorálta a szép fel-szóllalásokat, melyek után a vendégek, a szeretetre méltó házigazda szívélyes körében délután öt óráig maradtak együtt, a midőn is a Rákóczy lelkesítő accordjai mellett kedves emlékekkel távoztak a vendég szeretet előkelő hajlékából.

Még egy szó az abonyi új városháza építéséhez.

Irta: y.—r.

Az augusztus hó 10-iki számban megjelent ezikkre tett szerkesztői azon megjegyzésre, hogy kár újabb tervek felvetésével az új városházának építését elodáztatni, — nem lehet más választ adni, mintbogy eltenkezőleg épen most a döntés előtt volna szükséges az adózó polgárságnak zsebet annyira érintő kérdésnek alapos megvitatása. 1903 márczius hó előtt az építést ugysem lehet megkezdeni, addig még van hat hónap idő, melynek első fele elegendő arra, hogy az új városház építésének ügye dülőre jusson. Ez idő alatt azonban feltétlenül meg kell állapodni valamiben, mert a huzavona a városnak évenként 1000 korona kárt okoz, a menyinyiben a Richter fele bérházra legalább is ennyit reá kell fizetni és ma már valóban alig van más megoldás, mint a Richter-kert alján felépíteni az új városházát, még pedig emeleteset. Ez ugyan 50 évig tartó évenkénti 2400 frt. fedezetlen terhet fog róni a város adófizetőire, de miután ezen ősszeg az egyenes adónak csak 4%-át teszi ki, a teher elviselhető, feltéve, hogy a városház építése az előirányzott 75000—80000 frt.-ot nem fogja meghaladni? S végre is a kinek készpénze nincsen adósság esinalás nélkül bajosan szerezhet valamit, ezt az adósságot pedig befektetésnek kell tekinteni, mely a városnak 50 év alatt bizonyos hasznot, időközben pedig közvetett hasznot fog hozni. A takarékpénztári telkek s az előtte fekvő három háznak megvételével három év előtt szerencsésebben lehetett volna a kérdést megoldani, de hát a mi elmúlt, az elmúlt, ebben meg kell nyugodni. Az új városháza a jövő nyári hat hónap alatt fel fog épülni s a vásárjog megszerzése, a csendőrség, pénzügyőrség, adóhivatalnak a régi városháza telkén való elhelyezése azon új kérdések, melyekkel a város közönségének ez időszert foglalkozni érdemes és ajánlatos.

tént feljegyzéseknek utólagos letörlése megakadályoztassék.

4. A léggömb, halló ernyő, sárkány és minden hozzájuk tartozó rész hasonló képen gondosan megőrzendő.

5. A Porosz országból s a német birodalom egyéb részeiből, sőt más országokból származó ily talált léggömbökről stb. azonnal távirati értesítés küldendő. Aeroman fische Observatorium Reinickendorf Wertbei Berlin címre, melyben a találó pontos czime is megjelölendő.

6. Minden talált és szakszerű módon kezelt léggömb, vagy készülékért a találonak a kezelés gondosságához képest 5—20 márka jutalom fizetetik ki.

Ezenkívül minden egyéb költség, még a sürgöny díj is megterítettik. Viszály esetén a porosz kir. országos tanács-hivatal dönti el hogy kiket illet meg a jutalom díj. A közsegi előjáróságok, és rendőrhatalóságok felhívandók, hogy a fentebbi előírások minél szélesebb körben leendő terjesztését, és azoknak végrehajtását lehetőleg minél inkább előmozdítsák. Különösen pedig kioktatandó a lakosság, hogy a műszereknek minden kinyitása, vagy felette törekeny belső részének megérintése, kiváltképen a befeketített papírossal vagy fémmel bevont hengernek, vagy dobnak megtapogatása a felszállás tudományos értékét helyrehozhatatlanul megsemmisíti, és hogy ezen okból is a jutalom nagysága első sorban attól függ vajjon a feljegyzések sértetlenek-e, vagy pedig a találok hibájából, vagy ügyetlensége következtében megrongáltattak-e.

Szinészet.

Örömmel adhatunk hírt, hogy színészeink előadásai mind inkább vonzák közönségünket s törik meg a esökönyös közönyösséget.

Színészeink is azonban mind nagyobb kedvvel és művészettel igyekeznek felköltetni az érdeklődést.

A múlt szombaton „San-toy“ khinai daljátékot láttuk jó előadásban, melyben Réthy Lina vezetett a czím szerepben gyönyörű hangjával és pompás művészi játékával. Méltó társa volt Tomori Melissza, mint Poppy. Élénk megnyerő előadással láttuk Deáknét, ki pompásan juttatta érvényre alárendelt szerepét.

Cathri kitünően oldotta meg feladatát az önző mandarin szerepében.

Vágó fölséges khinai császár volt, de egy kissé túlzott.

Szomorinál már megszoktuk a pedans alakítást, a hatalmas, feltűnő tehetséget, úgy szintén Deák átértett szereplését, ki jeleneteit kedélyes, mulattató vonásokkal ruhazza föl.

Megemlíjük még — mivel hogy rá is szolgáltak — Pintert, Keményt és Réthy Lászlót.

Vasárnap „Kurucz Feja David“ történeti dráma adatott elő, a czím szerepben Kemény Lajos igyekezett keményen megállani nehéz, nagy szerepében. Partnerre Györi Matild nem fogta föl kellőleg szerepét, némely drámai részletekben azonban nagyon jól és elég mély érzéssel alakított.

Szép, delezeg alak volt Szomori, mint Gábor lantos, gondosan megjatszott szerepében.

Vágó megint csak a mi régi jó Vágónk volt.

Hétfőn „Jupiter és társai,“ Rákósy és Guthy bohózata került színre szép számu és hálás közönséggel. Művészeink ez este elemükben voltak s kitünően működtek közre egy minden ízében jó összhangzatos előadásban. Györi Matildot emeljük ki temperamentumos alakításával, eleven játékával. Kedves volt Vajda René és Réthy Lina. Hogy Vágó ma is elemében volt meg sem emlíjük. Nagyon jó volt Réthy, Izsó, Nagy Jenő és Kemény. Vesselenyinek kisebb szerep való, lehet abban is tanulni.

Általában a hosszabb érintkezés nagyobb tevékenységre buzdítják művészeinket és melegebb érdeklődésre készít bennünket.

Kedden „Katalin“ operett keltett nagyobb érdeklődést, czím szerepben Réthy Linával imponáló tolettje és kedves játékával.

Rokonszenyvel fogadtuk Deáknét, a fess testőr hadnagyot, a ki igazi elevenséggel játszott.

Szardán Gárdonyi paraszt humorral megírt „A bor.“ czímű színműve került színre, Vágó jóízű mókáival tartotta fenn a derültséget.

Szomori szépen játszotta meg Baracs Matyit, Vajda René kedves falusi leány volt.

Jók voltak Pinter, Tomori, Nagy Jenő, Cathry és neje.

Csütörtökön „Modell“ operettet láttuk igen jó előadásban, Vajda René kitünő játékával s Szomori kedves alakításával. A sikerben osztoztak Tomori, Catriné, Vágó és Pinter.

Réthy Lina a nálla megszokott elevenséggel játszott.

Pénteken utolsó előadás volt „Pillangó kisaszszony“ és „Az almafa“ — két színművel, Szomoró Miklós jutalomjátékául.

Hogy közönségünk őszinte vonzalommal viseltetett Szomoró művésze és rokonszenyes egyénisége iránt, kitünt a telt ház lelkes magatartásából, a tapsokból, melyek a jutalmazott igazán kiváló, mesteri bucsú játékát honorálta.

Ez utolsó előadás kitünően folyt le, a szereplők mindannyian igyekeztek rajta, hogy kedves emlékekben maradjon e derék társulat, melynek, az anyagi sikertelenség miatti részvétellel mondjuk: Isten veletek!

MI UJSAG?

— **Hymen.** Bálint János s. jegyzőnk e hó 20-án eljegyezte Szücs Gyula ügyvéd, erdőbényei földbirtokos, volt országgyűlési képviselő és neje, Margittay Biri bájos és nagyműveltségű leányát Arankát. Melegen üdvözljük a boldog jegyeseket.

— **Búcsu.** Az abonyi kath. templomban nagy pompával ment végbe a szt. istvánnapi búcsu. — Ft. Léway apát d. e. 10 órakor szövirágokkal ékeskedő nagyhatású szt. beszédet tartott, szólván azon lelkikincsekről, melyeket szt.

István király a keresztény vallás által a nemzetnek szerzett. — Majd az Oltáriszentség körülhordozásával, helybeli s nagyszámu idegen hívő részvételével búcsú körmenet volt, mely után Ft. Lévy Apát 3 pap segédletével, püspöki diszben ünnepi nagy szent misét celebrált. A szent mise ájtatos hangulatát emelték az igenszép énekek, különösen egy régi, Szent Istvánról szóló ének, melyet Rithnovszky főkantor solóban adott elő; szép tiszta csengő hangja s mély érzessel intonált előadása számos hívőt a könnyekig meghatott. Valóban a vallásos és hazafias érzésben gazdag isteni tisztelet volt az, melyet a kath. hitközségnek ideális lelkületű főpapja Szt. István napján, a templom égi patronusának ünnepén a hívők lelki épülésére, szívük nemesülésére rendezett.

— **Nemes tett.** A multkoriban jeleztük, hogy Skultéti András abonyi lakosnak összes idei termése az utolsó szemig tűzvész áldozata lett. A károsultnak a napokban Ft. Lévy Apát 10 véka tiszta buzát adományozott, hogy érzékenyen súlytolt hívének legalább addig, míg valahogyan segíteni tud magán — betevő falatja legyen. E tett amily nemes, éppen olyan ritka s amiért a méltó elismerést Az fogja nyújtani, Aki a szívekből olvas s Aki a buzaszemet is megtöbbszörözi.

— **Huszáraink megvendéglése.** A király szüle ése napján huszárainak jó paprikás hússal és borral vendéglelte meg az előjáróság. Vigan mulattak a hadfiak, midőn egyik káplár kiállott a mulatságukat szemlélő tisztikar elé s a következő talpra esett szavallatot mondta el.

Mélyen tisztelt vitéz tiszt kar,

Van a szívkerjének három szép virága,
Tisztelet, szeretet s ebből fakadt hála,
Engem is boldogít, e három érzelem,
S e mai ünnepen ki kell azt öntenem.
Vitéz tiszt uraim! Hogy kik vagytok nekem
Bévagyon az írva szívem rejtekeben,
Szép rózsás betűkkel s szeretet lángjával,
S körül koszorúzva hála sugarával.

Ti oktattok minket mindenjóra, szépre,
Haza szeretetre, törvény tiszteletre,
A nemes s jó példát nálatok tajáljuk,
Hogy a királyt s hazát hűséggel szolgáljuk,
Atyáink s vezérink vagytok ti minékünk,
Kül békében s harcban örömmel követünk,
Hogyha reánk néztek mint bárány ugy állunk,
De parancsotokra oroszlánná válunk.

Magyarok Istene, ki mint erős várra,
Büszkén tekinthet le a magyar huszárra,
Hald meg ami szívünk hangos dobogását,
S áld meg századuknak vitéz tiszt karát.
Adj nekik minden jót, mit a szív kívánhat,
S velök hosszú éltet, dicső királyunknak
Vitéz bajtársaim tehát örvendjünk ma,
Mert ma van királyunk születése napja.

Annyi viszontagság, bu. és öröm között
Hetvenkét esztendőn, ma, által költözött,
Éljen még kívánom számos éveken át,
Ne izelje soha a bűn poharát,
Rajta, tehát rajta ma mi is vigadjunk,
A keservnek, s bunak helyet most ne adjunk.
Éljen, Éljen, Éljen a király.

Össze szedte, és szavalt;

PERGER JÓZSEF
huszár káplár.

— **A fürdés áldozata.** Nagy szerencsétlenség sujtotta Gaál Ferencz helybeli iparos családját. Fia, Gyula 16 éves lakatos tanoncz, Török-Szent-Miklóson fürdés közben e hó 20-án a Tiszába fullt. Három társával fürdött, a kiknek szeme lattára merült el a vízben. Négy révész látta a fiu nalálküzdelmét, de nem siettek mentésére, sőt a mint a másnap megérkezett apának mondták, a kimentésnek 10 frt. lett volna az ára.

— **Több elővigyázat.** Búcsu alkalmával megismétlődött a r. kath. templomban az a hajszál meresztő eset, ami Urnapján a templom hajójában lecsüngő csillar gyertyái s a körülöttük lengő zászlók közt történt. A zászlók csak úgy sétálgattak a gyertyák között, mintha azok nem is tűzből volnának. — De egyszer majd tüzet fognak azok a zászlók s akkor késő lesz az elővigyázat.

— **A czeglédi sztrájk.** A czeglédi gimnázium építésénél sztrájk ütött ki, a melyhez azonban Kövágó Károly köműves, földünk nem esatlakozott, lévén neki mindegy, ha egy két hatossal több vagy kevesebb a napibér, csak legyen munka, az a fő. Amde társai zokon vették tőle ezt az egykedvűséget és Nagy Mihály kecskeméti, Osgyan János czeglédi köművesek egy ölmos

bottal fejbe ütötték, így akarván kényszeríteni a békés munkást sztrájkolásra. A kecskeméti törvényszék fogja majd ezt a sztrájkos ügyet elintézni, hová Kövágó elégtételért fordult.

— **Fölmentés a szerzetesi fogadalm alól.** Pusztai (Elek) János Ferenczrendi áldozár, volt szolnoki hitoktató, a római szent kongregáció által fölmentetvén a szerzetesi fogadalmak alól, gróf Csáky Károly által a váci egyházmegye pappai közé felfvetetett. A rokonszenves ifju papot megyéspüspöke a mezőturi plébániához rendelte ki segédlelkészül.

— **Egy község jubilál.** Az abonyi főszolgabírói járásba tartozó K o c s é r község abból az alkalomból, hogy 1877. évi augusztus 12-en pusztából nagyközséggé alakult, f. évi augusztus 20-án a 25 éves fennállás emlékére ünnepélyes közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatából kiemeljük e következőket: „Indítvány a negyedszázados évforduló alkalmából Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatóságának. a váci megyés püspök urnak és Jászapáti községnek üdvözlése iránt, — közadakozásból Jankovich Gyula szobrász művész által készített Szent István király szobrának leleplezése, mely alkalommal Takács Mihály helybeli plebanos ünnepi beszédet mondott. Dosa Lure földbirtokos a közgyűlés termében alkalmi beszédet tartott, miközben leleplezték őfelsége I. Ferencz József apostoli királyunknak Tury Gyula festő művész által készített képét. Majerszky községi jegyző felolvasta a község 25-éves történetét. — A mely község így tudja megbecsülni multját s ily magasztos alakban tud hazafias érületének kifejezést adni, bizton számíthat a boldog jövőre. Leikesezéssel üdvözlöljük e minta községet jubilációja alkalmából. Az ünnepélyen jelen voltak Teszary László és Ney Géza járási főtisztviselőink is.

— **Ceglédi Kossuth szobor** leleplezése alkalmával jövő hó 19-én, Szabolcska Mihály kiváló költő, ev. ref. lelkész, saját ódáját személyesen fogja elszavalni.

— **Adóleengedés szélviharok miatt.** Minden gazdát elsőrangú módon érdekelhet az az elvi jejtőségű határozat, melyet most hozott a közigazgatási bíróság, Kimondtta ugyanis, hogy a szélvihar által okozott károk elemi csapásnak minősítendők s igénynyel bírnak arra, hogy azok aiapján az adó leengedést kérni lehessen. Ed-dig az adóleengedésre az igényjogosultságot az adta meg, hogy az elemi csapas mily területre terjedt és nem lévén tételesen felsorolva az időjárás kártételei a pénzügyi közegek rendszeren elutasították a szélviharok következtében adóleengedést bejelentett kártételek tudomásulvétele. Most tehát a szélvihar által okozott károk elemi csapásnak tekintetvén, ezek a gazdákat még sem sujtásuk olyan keményen és megvan a mód arra, hogy némileg kárpótoltassanak, ha ilyen elemi csapások érik is. A hír bizonyára örömet fog okozni a gazdák közt, akik amugy is kívannak téve az időjárás szeszélyeinek és alig tudnak védekezni a károk ellen amelyeket az elemi csapások okoznak,

— **Vasárnapi hivatalos órák a postán.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a vidéki posta-, táviró- és telefonhivatalok vasár és ünnepnapon hivatalos óráinak megváltoztatása ügyében. Eddig ugyanis nagy rendszertelenség volt ezen a téren. Most, hogy a község sok panaszának eleget tegyen, a miniszter elrendelte hogy augusztus elsejétől valamennyi hivatalt vasárnap és ünnepnapon délelőtt nyolc órától tizenegyig tartsak nyitva.

— **A Gerje és Perje** vizszabályozó társulat esatornázási munkálatait a Tisza vizének lepadása után e hó elején újra megindította. Jelenleg a tiszarétben, a tél folyamán a Tisza nagyvize miatt felben maradt esatorna ásási munkálatokat folytatják és a magaspárti esatorna kibővítésén dolgoznak. Utóbbi esatornából kikerülő felesleges földet görpályán hordják a tiszarétbe, hol azt a létesítendő töltések emelésére felhasználják.

— **Papi egyenruha.** Legközelebb — mint értesülünk — mozgalom indult meg az iránt, hogy a ref. lelkészek is egyforma öltözetet viseljenek. Hisszük, hogy — ha a mozgalom eredményre vezet — az új öltözet a ref. vallás tisztaságának és egyszerűségének megfelelő lesz.

— **Athelyezett házfőnök.** Barmos György szolnoki ferenczrendi házfőnököt, a szerzet előjárósága Szegedre helyezte át, utódjául Árva Ferencz szécsényi gvardiánt jelölték ki.

— **Katonai jelentkezési** szabályok módosítása. Folyó évi október hó 1-jétől a tarta-

lékosok, póttartalékosok és tartósan szabadságotlak a tényleges szolgálatból kilépésük, a katonai kiképzetés vagy a fegyvergyakorlat után az eddigi 14 nap helyett már 8 napon belül tartoznak a tartózkodási hely községi előjáróságánál jelentkezni. A jelentkezések nyilvántartásba vétele is változik október elsején. A havi tartózkodási, változási kimutatások a jövőben nem vezetendők, hanem e helyett minden jelentkezésről egy tartózkodási jelentkezési lap állítandó ki, a melyek minden hó 10, 20 és az utolsó napján összegyűjtve a járási főszolgabírákhoz illetve a had és honvédkiegészítő parancsnoksághoz küldendők.

— **Ki akar vinczellér lenni?** A kecskeméti vinczellériskolában 1903 évi január hó 7-től december 1-ig, gyakorlati munkás-képző tanfolyam lesz. A tanulók az egész tanfolyam alatt teljes ellátást, lakást, ágyat kapnak; egyéb ruháikról maguknak kell gondoskodniok. Ezenkívül havonta 10 korona díjban is részesülnek, melynek fele utólagosan havonkint fizettetik ki, fele pedig biztosítékképp visszatartatik s egész összegben a tanfolyam bevégezése után kapják ki. A sikerrel bevégezt tanfolyam után az iskola közbejár, hogy tanulói mint vinczellérek és előmunkások elszegődhessenek. Ép, erős testalkat, magyarul írni és olvasni tudás szükséges a felvételhez és kötelező szülői nyilatkozat arról, hogy ha, saját hibájuk folytán évközben elhagynak az intézetet, a rájuk fordított költségeket az államkincstárnak megtérítik. Tisztességes, jóra való fiatalembernek — jó pálya.

— **Könnyű megoldás.** Németh Ignác monori lakos cséplési munkát vállalt, de mivel nem volt gépe, egy éjjelen egész csendben kivontatta Klinger Ede kecskeméti lakos szérűjéből a lokombilt cséplőgépet, s Glanz Jakab vasadi tanfolyam munkába állott. Ott érték a csendörök, kik aztán letartóztaták.

— **Halálos csókok.** Megrendítő eset történt Madrid közelében egy faluban. Néhány nap előtt meghalt egy kis iskolás leány, a kit difteritisz vitt sirba. A temetés előtt a kis halott osztálytársnői tanítónőjük vezetése alatt megjelentek a ravatalnál és bucsuzóul sorban megcsókolták a halottat. A következménye az volt, hogy pár nap mulva e gyerekek közül a legtöbb difteritist kapott s hatálal fizette meg a halottnak adott csókokat,

— **Villanyos betörő készülékek.** Amerikában egy mérnök állítólag egy olyan villanyos készüléket talált fel, a melynek a segítségével úgy lehet darabolni az aczélat, mintha az sajtból volna. A nagyon is amerikaias izü hírt azonban mi európaiak csak úgy fogadjuk, mint a legtöbb amerikai hírt, tudniillik kételkedve. Hanem azért ha igaz lenne ez a hír, a magyar menten feltalálja a módját, hogy ha ily készülékkel akar-na valaki cassát feltörni, egy másik villamos készülék meg agyon üti a betörőt.

— **Bu Japesti historia.** X. úr, ki tetőtől talpig elegáns öltözékben sétált végig a József-köruton vigan forgatja ujjai között ébenfa botját, tekintetre sem méltatja a járókelőket, mintha reá nézve nem is léteznének.

A legközelebbi melléktucánál egy alacsony kis emberke terem nagy hirtelen előtte. S így szól! Szabad kérném egy szóra . . . X. úr bosszusan bár, de követi. A melléktucában hirtelen elébe áll ismerősének e szavakkal:

Megmondtam már, hogy ne zaklasson azért az egy pár rongyos forintért, ezen a héten okvetlen megkapja pénzét.

Már hónapok óta igéri nekem az ur, hogy megadja tartozását. Én szegény mesterember vagyok, nem várok egy percig sem tovább. Nem megyek el innen, míg nekem át nem adja a két pár cipőnek az árát.

Szemtelen: kiállt fel X. úr, hordja el magát előlem. Most azért sem kap egy krajcárt sem! Pereljen be.

A cipész intésére két markos alak ugrik oda kik X. urat megragadják, míg mesterök művészi gyorsasággal lekapja adósának lábáról vadonatuj lacecipőjét s azután mezitláb otthagyják, míg maguk sebesen elmennek.

X. urat körülveszi a tömeg, ki most kénytelen cilinderben, frakkban, de mezitláb a legközelebbi üzletig elgyalogolni, a hol óráját zálogban hagyva hiteleznek egy pár cipőt neki.

— **Honvédek Pantheona.** Öreg honvédek az irképekben, leggazdagabb tárháza az országos történelmi ereklye muzeum kolozsvári gyűjteménynek van. Miután minden az irképpel, levéltárilag külön, betűsorban elhelyezve, a hon-

védék életrajzi adatai is őriztetnek, ez a gyűjtemény a honvédek Pantheonát képezi. Ezt a Pantheonot teljessé kívánja tenni most az ereklye muzeum. E célból lapunk utján kérést intéz a fényképészekhez, hogy az igazolt öreg honvédekről vagy a nagy idők más még élő jeles férfairól díjtalanul készítsenek kabinet mellképet: E képekből Mátyás király lovas szobra leteleplési ünnepén egy nagy szabású kiállítást fognak rendezni. Az arcképekhez szükséges életrajzi adatok feljegyzésére kérdő pontokkal ellátott íveket küld kívánatra bárkinek a muzeum. Beküldhetők családok által, elhunyt jelesek képei is, valamint a nagy időkben tevékeny szerepet játszott honleányok képei és életrajzi adatai-

— **Kolerin Szolnokon.** Tisza vidékből olvassuk a következőket! Az irtozatos hőség, a botrányos rossz, szennyes és bacillusokkal telt ivóviz, a piszkos, bűzös utcák és a penetrans szagot árasztó csatornák: mind elősegítették annak a veszélyes járványnak terjedését, mely most városunkban dühöng. Kolerin e járvány neve, s hogy ez mily veszélyes betegség, azt mindenki tudja Mindenfelé, nem csak a nép között, hanem az előbbkelő osztályok házaiba is befurakodott ez a betegség, melynek, Isten csodája hogy eddig nincs áldozata. Mindenesetre mulasztással kell vádolnunk a város előljáróságát, hogy nem teszi meg azokat a szükséges ovó-intézkedéseket, melylyel komoly baj terjedésének elejét lehetne venni, s fölhívjuk azt, hogy az utcák tisztántartása végett haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket. Most talán még nem késő, míg ha tovább is tétlenül nézzük e betegség terjedését, ki tudja, mily elképzelhetetlen és veszélyes következményei lehetnek annak.

— **A darazsak irtása.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a darazsak irtása tárgyában a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A darazsak múlt évben az ország több vidékén igen elszaporodtak s főképpen a gyümölcsökben és a szőlőkben jelentékeny károkat okoztak. Ennél fogva a darazsakat azon káros állatok közé kell sorolnom, melyeket az 1894. 12. tez. szerint a birtokos birtokán, a mező és mezőőri személyzet pedig az őrzésére bízott területen irtani köteles. Hogy az irtás körül követendő eljárás a legszélesebb körben ismeretes legyen, utmutatást dolgoztattam ki s azt oly utasítással küldöm meg, hogy annak a tvhatóság területén levő valamennyi első fokú közigazgatási hatóság és a községi előljáróságok között leendő szétosztása iránt intézkedjek. Mint hogy pedig a védekezésnek csak akkor lehet sikeres eredménye, ha az irtás alaposan, lelkiismeretesen, de főleg egyöntetű eljárással és egyesült erővel hajtatik végre, elrendelem, hogy a tvhatóság szőlő- és gyümölcstermelő községeiben a jelen rendeletnek, valamint az irtásra vonatkozó utasításnak lényeges tartalmát a szokásos módon több ízben tétessék közzé és utasítsa a községi előljáróságokat, hogy az irtást a mezőőröknek és a hegyőröknek kötelességévé tegyék és az irtási módokat az illetőket részletesen tanítsák ki. Felmerülő panaszok esetén a vélkezőkkel szemben az idézett törvény büntető határozmányai alkalmazandók.

— **Italmérés a boltban.** A pénzügyminiszter a szatósok és kereskedők által üzött italmérési jövedéki kihágások megállítására tárgyában valamennyi pénzügyigazgatóságokhoz a következő rendeletet intézte: Kereskedésekben és szatósüzletekben csak a szesz italok kismértékben való elárúsítása, továbbá a szesz és abból készült közönséges pálinka kizárásával — csakis egyéb égetett szesz italoknak álló vendégek részére való poharazása és utazásra való kimérése gyakorolható. Ebből kifolyólag az ily kereskedők és szatósok bort, sört, szeszt és szeszből készült közönséges pálinkát üzleti helyiségükben nyílt edényekben nem tarthatnak.

Egy jó családból való fiu felvétetik nyomdász tanulónak, lapunk kiadóhivatalában.

Nagy bútor eladás!

Rendkívül olcsó árak!

JELINEK B. A. és FIA

butor-áruházában

Budapest, VII. Kerepesi-ut 8. földszinti helyiségek.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája, könyv-, papir- és irodaszerkereskedése
Abonyban.

Van szerencsém a t. szülőket értesíteni, hogy a szeptemberben kezdődő új iskolai évben fiú és leány polgári iskolai, valamint az összes elemi iskolai tankönyvek a legolcsóbb árban kaphatók lesznek üzletemben.

Tisztelettel

Szerdahelyi János.

HIRDETMEY.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy intézetünk ezentúl földbirtokokra jelzalogos bekebelezése mellett tőkét és kamatot magukban foglaló törlesztéses kölcsönöket is engedélyez. — Ezen kölcsönök

4 és 4 $\frac{1}{2}$ százalékos kamat

alján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza.

A 4 százalékos kamatuakra
nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	30 fill.
" " "	30 " "	6 " "	55 " "
" " "	35 " "	6 " "	15 " "
" " "	40 " "	5 " "	80 " "
" " "	45 " "	5 " "	45 " "
" " "	50 " "	5 " "	30 " "

A 4 $\frac{1}{2}$ százalékos kamatuakra
nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	55 fill.
" " "	30 " "	6 " "	90 " "
" " "	35 " "	6 " "	40 " "
" " "	40 " "	6 " "	— " "
" " "	45 " "	5 " "	80 " "
" " "	50 " "	5 " "	60 " "

Ezen összegekben úgy a tőketörlesztés mint a kamat bennfoglaltatik és semmiféle kezelési költség nem számittatik. Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

1—5

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál

A CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
(Városház épület.)

A ki nem védekezik,

az nem szüretel!

A szőlő
O I D I U M

betegsége ellen

egyetlen biztos hatású szer a

Dr. ASCHIENBRANDT-féle

R É Z K É N P O R.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogrammonként 46 fillér.

10 és 5 kilogrammos zsákokban a kilogramm. 50 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja; ajánlatosbb — mert a mustot nem bűdösíti — mint a tiszta kénpor vagy kénmáj.

A szőlő érését siettetí, a termés minőségét javítja !!!

Ott a hol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt, s így a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítvány a kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V. Alkotmány utca 31. sz.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

A por kapható! Havas Ignácnál, Abonyban.